

Το προηγούμενο βράδυ είχε πέσει για ύπνο με τα παράθυρα ανοιχτά, παρότι ο γιατρός τον είχε προειδοποιήσει στο δείπνο ότι ακόμη και μια ασήμαντη λοίμωξη στην ηλικία του θα μπορούσε να αποβεί μοιραία. Το πρωί ξύπνησε με τις κουρτίνες να ανεμίζουν από τη θαλασσινή αύρα που φυσούσε από την μπαλκονόπορτα και διαπίστωσε πως ήταν ακόμη ζωντανός. Έσπρωξε την κουβέρτα, ανακάθισε στο κρεβάτι και, με τα χέρια πλεγμένα πίσω από το κεφάλι, χάζεψε τα σύννεφα και συλλογίστηκε το όνειρό του. Είχε κοιμηθεί τέσσερις ώρες, επίτευγμα σπάνιο για έναν άνθρωπο που υπέφερε από αϋπνίες και για τον οποίο οι νύχτες ήταν ένα αδιάκοπο μαρτύριο. Και όμως, ο ύπνος δεν τον είχε ξεκουράσει. Είχε ονειρευτεί ότι ήταν παιδί στη Σμύρνη και αντίκριζε για πρώτη φορά νεκρό: έναν θαλαμηπόλο από κάποιο ατμόπλοιο, μαχαιρωμένο στην καρδιά ύστερα από καβγά, να επιπλέει ανάσκελα στα μολυσμένα νερά του λιμανιού. Ο Μάρκος στεκόταν στην προκυμαία ντυμένος με ριγέ πιτζάμες και κοίταζε το ρεύμα να παρασύρει το σώμα προς τα ανοιχτά, όπου τα ψάρια περιμεναν να του κατασπαράξουν τα μάτια. Το πιο παράξενο απ' όλα ήταν πως ο νεκρός τον χαιρετούσε.

Πίστευε ακράδαντα στα όνειρα και σε άλλους οiwονούς, όπως και στον Θεό, αν και Αυτόν Τον υπάκουε χωρίς ιδιαί-

τερο ζήλο. Συμβουλευόταν τακτικά αστρολόγους, χειρομάντεις και μέντιουμ, ένα μυστικό που κρατούσε επιμελώς τόσο από τους εχθρούς όσο και από τους περισσότερους φίλους του. Θεωρούσε την προαίσθηση μία από τις τελευταίες ανεξερεύνητες επιστήμες – κάτι σαν την πρόγνωση του καιρού. Δεν υπέγραφε συμβόλαια στις δεκατριές του μήνα, απαγόρευε τις γάτες στα σπίτια του –επικαλούμενος ότι έχει αλλεργία– και έριχνε αλάτι πίσω από τον ώμο για να ξορκίσει τον Διάβολο. Τον βασάνιζε επίσης ο παράλογος φόβος πως θα ταφεί ζωντανός. Είχε διαβάσει γι' αυτό στον Πλούταρχο, όπου ο αρχαίος ιστορικός περιέγραφε την τιμωρία των Εστιάδων Παρθένων στη Ρωμαϊκή εποχή αν παρέβαιναν τον όρκο αγνότητας, και το είχε συναντήσει ξανά σε ένα κείμενο για τον Θωμά τον εκ Κέμης.

Το παράδοξο ήταν ότι ο Μάρκος Τιμολέων δεν είχε ονειρευτεί ποτέ πριν θάνατο ή νερό. Ως τότε τα όνειρά του ήταν απλές αναμνήσεις της ζωής του. Είχε καλή μνήμη, με υπερβολική προσήλωση στις λεπτομέρειες: όταν ονειρευόταν μια γυναίκα, ανακαλούσε το ακριβές χρώμα των μαλλιών της, τις ανεπαισθητες ατέλειες του δέρματός της, την υφή και το άρωμά της· όταν ονειρευόταν αυτοκίνητα, μπορούσε να θυμηθεί τους αριθμούς κυκλοφορίας· όταν επέστρεφε, στον ύπνο του, σε τόπους που είχε επισκεφθεί πενήντα και πλέον χρόνια πριν, μπορούσε να τους περιγράψει με τέτοια λεπτομέρεια σαν να τους είχε εγκαταλείψει μόλις χθες. Επιπλέον, όσο βαθύς και αν ήταν ο ύπνος του, είχε την ικανότητα να ξυπνά κατά βούληση – ένα τέχνασμα που τον προστάτευε από δυσάρεστα ή απειλητικά όνειρα.

Και όμως, τη νύχτα που πέρασε δεν είχε ξυπνήσει. Η εικόνα του νεκρού που τον χαιρετούσε δεν του προκάλεσε

ούτε φόβο ούτε θλίψη· του είχε απλώς κεντρίσει την περιέργεια. Προσπάθησε να ερμηνεύσει το όνειρο, χωρίς αποτέλεσμα. Τελικά απέρριψε τις ζοφερότερες εκδοχές που του υπαγόρευε η φαντασία του και παραδέχτηκε, με μια δόση απροθυμίας, πως ο γιατρός είχε δίκιο: δεν έπρεπε να είχε κοιμηθεί με τα παράθυρα ανοιχτά.

Ήταν αρκετά πιο κοντός από όσο θα περίμενε κάποιος που τον ήξερε μονάχα από τις φωτογραφίες. Το δέρμα του δεν ήταν απλώς ηλιοκαμένο, αλλά πληγωμένο από τον ήλιο, με μικρές πορφυρές κηλίδες που θύμιζαν λειχήνες. Ήταν δεινός κολυμβητής και, παρά την ηλικία και τα επιπλέον κιλά, το σώμα του διατηρούσε μια παράδοξη σφριγηλότητα, σφιχτό σαν κορσές. Στα εβδομήντα του είχε πάψει να βάζει τα μαλλιά του, μια συνήθεια που πάντοτε θεωρούσε ελαφρώς αναξιοπρεπή αλλά απαραίτητη. Το πιο έντονο γνώρισμα του προσώπου του τώρα ήταν οι σακούλες κάτω από τα μάτια, που του προσέδιδαν τη μόνιμη έκφραση ανθρώπου έτοιμου να ξεσπάσει σε κλάματα.

Είχε γεννηθεί στον αστερισμό του Λέοντα εβδομήντα δύο χρόνια πριν και καμάρωνε ότι, παρά την ηλικία του, παρέμενε ακμαίος και υγιής. Μόνον ένας επίμονος βήχας λόγω καπνίσματος, καθώς και η πρόσφατη σεξουαλική του δυσλειτουργία πρόδιδαν τη φθορά. Για την τελευταία, μάλιστα, είχε δοκιμάσει τα πάντα: ομοιοπαθητικά σκευάσματα, βελονισμό και ύπωση, μα ούτε η μαγεία των ανθρώπων ούτε των βοτάνων είχαν αποδώσει. Με τον καιρό, συμφιλιώθηκε με την ιδέα ότι η συνήθεια που είχε ξεκινήσει στα μπορντέλα της Σμύρνης, όταν ήταν δεκατεσσάρων, τον είχε πια εγκαταλείψει οριστικά. Διατεινόταν, πάντως, με υπερηφάνεια, ότι είχε γευτεί καθετί που είχαν να προσφέρουν η ζωή και η φαντασία

– ακόμη και το ότι είχε πλαγιάσει με έναν άνδρα, κάτι που δεν μπορούσε να αποδώσει απλώς στην περιέργεια της νιότης, αφού το είχε επαναλάβει περισσότερες από μία φορές.

Ήταν τέλος Αυγούστου. Μία εβδομάδα νωρίτερα είχε φτάσει στο ιδιωτικό του νησί, έντεκα ναυτικά μίλια από τις ακτές της Μεσογείου, ύστερα από σύντομο ταξίδι με τη θαλαμηγό του από το Μόντε Κάρλο. Συνήθως οι θαλασσοταραχές δεν τον επηρέαζαν, όμως αυτή τη φορά τον είχε πιάσει ναυτία. Ο εγωισμός του, ωστόσο, δεν του επέτρεπε να καταφύγει σε φάρμακα: περιφερόταν στο κατάστρωμα εν μέσω της κακοκαιρίας, ώσπου ο καπετάνιος του το απαγόρευσε, από φόβο μήπως τον παρασύρουν τα κύματα. Διαμαρτυρήθηκε μα τελικά έκανε πίσω, και πέρασε το υπόλοιπο ταξίδι μεταξύ της πολυτελούς καμπίνας του και του μπαρ, επιχειρώντας να σβήσει με ουίσκι τη βαριά σκιά που είχε αρχίσει να σκεπάζει τη διάθεσή του.

Ο Μάρκος συλλογιζόταν χωρίς ιδιαίτερο ενθουσιασμό όσα τον περίμεναν. Είχε οργανώσει το πάρτι μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια, λες και τα γενέθλια της κόρης του ήταν ο πραγματικός λόγος της σημερινής γιορτής. Η Σοφία έκλεινε τα εικοσιπέντε. Ο ίδιος είχε πάψει προ πολλού να γιορτάζει τα δικά του γενέθλια ούτε πήγαινε στον παιδιών ή στην γυναίκα του, για να αποφεύγει τη δυστυχία να γερνάει σε δημόσια θέα· απόψε, ωστόσο, θα έκανε μια εξαίρεση. Η γιορτή θα γινόταν στο νησί του.

Η έπαυλή του, ένα τριώροφο σπίτι με κεραμοσκεπή, φαρδιά μπαλκόνια και ροδακινί τοίχους, ήταν χωμένη μέσα στα δέντρα, στην άκρη μιας απότομης πλαγιάς, πάνω από έναν όρμο με ρηγά πράσινα νερά. Στους επάνω ορόφους υπήρχαν έντεκα υπνοδωμάτια, μικρά καθιστικά και η τραπεζαρία,

ενώ στο ισόγειο δέσποζε μια αχανής σάλα χορού με τρεις βενετσιάνικους πολυελαίους και ένα στιλπνό μαύρο πιάνο με ουρά. Η μεγάλη κρεβατοκάμαρα, του Μάρκου, βρισκόταν στον τελευταίο όροφο και ήταν διακοσμημένη με πολυτέλεια αλλά δίχως γούστο. Ένα μαρμάρينو τζάκι δέσποζε στον έναν τοίχο, ενώ γύρω του ήταν στριμωγμένες πολυθρόνες, χαμηλά τραπεζάκια και πορσελάνινα βάζα με φρεσκοκομμένα τριαντάφυλλα. Στους τοίχους κρέμονταν καθρέφτες και αυθεντικοί πίνακες με βαριές επιχρυσωμένες κορνίζες, και στα παράθυρα μοβ κουρτίνες που σέρνονταν στο πάτωμα. Στο ασφυκτικά επιπλωμένο δωμάτιο, τη μόνη ανάσα έδιναν οι τέσσερις μπαλκονόπορτες: από εκεί ο Μάρκος μπορούσε, μόλις ξυπνούσε το πρωί, να βλέπει την ανατολή να φωτίζει τη Μεσόγειο, ενώ το μπαλκόνι είχε απεριόριστη θέα στη θάλασσα.

Ήθελε να φυτέψει στο νησί κάθε δέντρο που μνημονεύεται στην Αγία Γραφή, εντολή που οι κηπουροί του είχαν εκτελέσει ευλαβικά: αμυγδαλιές και ελιές, κέδροι και πεύκα, καστανιές, συκιές και δάφνες, κυπαρίσσια και βελανιδιές, φοίνικες, λεύκες, ακακίες, ταμάρικες – μαζί και ένα δέντρο της Γνώσεως του Καλού και του Κακού. Πάνω από τους δεντρόκηπους, στην κορυφή ενός λόφου, υψωνόταν ένα πέτρινο εξωκλήσι με μπλε τρούλο: ο Άγιος Μάρκος των Κυπαρισσιών. Πίσω του βρίσκονταν τρεις τάφοι με λιτούς μαρμάρινους σταυρούς. Ένας έγραφε «Δανιήλ Τιμολέων, 1954-1974». Ο Μάρκος Τιμολέων είχε δώσει ρητή εντολή να ταφεί δίπλα του, όταν έρθει η ώρα, αφήνοντας τις λεπτομέρειες της κηδείας στον εκτελεστή της διαθήκης του.

Σηκώθηκε από το κρεβάτι, βγήκε γυμνός στο μπαλκόνι και έγειρε στο μαρμάρινο παραπέτο. Ο δροσερός αέρας της

θάλασσας άρχισε να τον αναζωογονεί. Ατενίζοντας το αμυδρό περίγραμμα της ηπειρωτικής χώρας, ένιωσε μια υποψία αμφιβολίας για το σχέδιό του. Άκουσε ένα χτύπημα στην πόρτα. Ένας νεαρός ντυμένος στα λευκά μπήκε κρατώντας μια στοίβα σεντόνια και πετσέτες που μύριζαν λεβάντα. Έριξε μια ματιά στο δωμάτιο και στο μπάνιο και κατόπιν βγήκε στο μπαλκόνι. Η γύμνια του αφεντικού του δεν του έκανε εντύπωση· του είχε γίνει συνήθεια τα τελευταία χρόνια. Η μυρωδιά της λεβάντας έβγαλε τον Μάρκο Τιμολέοντα από τις σκέψεις του και είπε στον υπηρέτη, με λακωνική φωνή που μύριζε νικοτίνη και δεν ανεχόταν αργοπορίες, να του γεμίσει την μπιανέρα. Ο νεαρός υπάκουσε αμέσως, πριν στρώσει το κρεβάτι και αρχίσει να συγυρίζει το δωμάτιο. Όταν η πρωινή ψύχρα έπαψε να είναι ευχάριστη, ο Μάρκος Τιμολέων άφησε το μπαλκόνι και επέστρεψε στο δωμάτιο. Στο μπάνιο βυθίστηκε στο καυτό νερό και φώναξε τον υπηρέτη να του τρίψει την πλάτη με τη βούρτσα.

Οι προετοιμασίες για το πάρτι είχαν αρχίσει εβδομάδες πριν από την άφιξή του στο νησί. Τίποτα, ως την παραμικρή λεπτομέρεια, δεν είχε αφεθεί στην τύχη, προκειμένου να μη γεννηθούν υποψίες. Προσκλήσεις είχαν σταλεί από το παρισινό του γραφείο σε καλεσμένους ανά τον κόσμο. Μια τριώροφη τούρτα είχε παραγγελθεί από το Demel της Βιέννης, ενώ η ορχήστρα των εικοσιένα μουσικών του παρισινού Maxim's είχε εξασφαλιστεί με αστρονομικό κόστος για οποιονδήποτε άλλον.

Αφού ο υπηρέτης τού έτριψε την πλάτη, ο Μάρκος Τιμολέων ξεπλύθηκε με ζεματιστό νερό. Υπέμενε τη θερμότητα σχεδόν πεισματικά, σαν αυτοτιμωρία. Κάποτε, μπορούσε να κάνει μπάνιο και να ντυθεί μέσα σε δέκα λεπτά – μια συνή-

θεια γεννημένη από την παλιά του λαχτάρα να ανταποκρίνεται σε κάθε πρόσκληση· όμως η επιτυχία και τα χρόνια τον είχαν πια διδάξει να λέει όχι. Σκουπίστηκε με μια πετσέτα κεντημένη με τα αρχικά του και κάθισε για λίγο στη λεκάνη της τουαλέτας να πάρει ανάσα. Έπειτα βομβάρδισε τον υπηρέτη του με ερωτήσεις για το πάρτι. Τον άκουσε με καχυποψία, αμφισβητώντας κάθε απάντηση με άλλες ερωτήσεις και βλοσυρό βλέμμα, βρίσκοντας λάθη εκεί όπου δεν υπήρχαν και αλλάζοντας γνώμη για οδηγίες που είχε δώσει μόλις την προηγούμενη μέρα. Τελείωσε με μια αυστηρή προειδοποίηση: «Μη λες ψέματα».

Ο υπηρέτης έγενεψε και για άλλη μια φορά τον διαβεβαίωσε πως όλα ήταν έτοιμα για το βράδυ. Ωστόσο, ο Μάρκος Τιμολέων δεν πείστηκε. Ήθελε να μάθει αν η ορχήστρα ήταν στον δρόμο και αν το λεωφορείο που θα τους παραλάμβανε περίμενε στο αεροδρόμιο. Είπε: «Φρόντισε να έρθουν κατευθείαν στο νησί. Πρέπει να κάνουν πρόβες». Ο υπηρέτης του, που είχε ήδη κάνει τα απαραίτητα τηλεφωνήματα, είπε ότι θα καλούσε το αεροδρόμιο αμέσως.

«Δεν χρειάζεται να περάσουν από έλεγχο», είπε ο Μάρκος Τιμολέων. «Πες σε όποιον είναι υπεύθυνος πως είναι προσωπικοί μου καλεσμένοι».

Μια στρατιά από υπηρέτες, καμαριέρες και μάγειρες ικανοποιούσαν κάθε του επιθυμία με αφοσίωση και φόβο. Η γενναιοδωρία του ήταν παροιμιώδης: μοίραζε χρήματα απλόχερα αν άκουγε ότι κάποιος είχε δυσκολίες και φρόντιζε, κάθε Χριστούγεννα και Πάσχα, να επιβεβαιώνει τη φήμη του ως ευεργέτη. Με την ίδια ευκολία, βέβαια, μπορούσε να φερθεί σκληρά σαν αρχαίος θεός.

Την τελευταία φορά που είχε φιλοξενήσει καλεσμένους

στο νησί, είχε απαιτήσει από την Ολίβια να σταθεί στο πλευρό του, όχι μόνο για να διαψεύσει τις επίμονες φήμες περί διάλυσης του γάμου τους, αλλά και για να τον βοηθήσει να ανταποκριθεί στον ρόλο του οικοδεσπότη. Η Ολίβια Τιμολέοντος έμοιαζε να μην ξέρει τι θα πει πλήξη και διέθετε μια αλάνθαστη διαίσθηση για τις επιθυμίες των άλλων: γελούσε με τα αστεία τους, τους κολάκευε διακριτικά, τους αφιέρωνε όλη της την προσοχή με εκείνο το βλέμμα που είχε γοητεύσει και τον Μάρκο στην πρώτη τους συνάντηση.

Εκείνος, αντιθέτως, μόλις ξυπνούσε, συνήθως αργά, κοντά στο μεσημέρι, έβαζε τα γυαλιά του, καθώς χωρίς αυτά ένιωθε χαμένος σε έναν κόσμο από σκιές και φαντάσματα. Το πρώτο φλιτζάνι καφέ, από τα πολλά που κατανάλωνε καθημερινά, τον περίμενε ήδη στο κομοδίνο, και το έπινε ξεφυλλίζοντας τις εφημερίδες. Άρχιζε πάντοτε από τις κοσμικές στήλες, που τον διασκέδαζαν περισσότερο, και κατόπιν διάβαζε τα πάντα: πολιτική, διαφημίσεις, νεκρολογίες, ακόμη και τα ωροσκόπια, πριν πάρει το πρωινό του μπάνιο.

Στο ντύσιμο ήταν κομψός. Το προσωπικό του ύφος είχε καταλήξει σε έναν αυστηρό συνδυασμό μαύρου και λευκού, που το είχε μετατρέψει σε σήμα κατατεθέν. Ο ίδιος, ωστόσο, απέρριπτε την ιδέα ότι το γούστο του είχε εξευγενιστεί με τα χρόνια και προτιμούσε να αποδίδει τις επιλογές του, με μια δόση αυτοσαρκασμού, σε έναν απλούστερο, πεζό λόγο: «Έχω αχρωματοψία».

Έφτανε στο γραφείο πριν από τις τρεις το απόγευμα. Είχε βάσεις στο Παρίσι, στο Λονδίνο και στη Νέα Υόρκη και, αν το απαιτούσαν οι περιστάσεις, μπορούσε να είναι παρών και στις τρεις ταυτόχρονα, όχι χάρη σε κάποιο θείο χάρισμα, αλλά στο τηλέφωνο και το τέλεξ. Σύμφωνα με τις επιθυμίες

του, όλα τα γραφεία ήταν διακοσμημένα με ακριβώς πανομοιότυπο τρόπο: τοίχοι επενδυμένοι με σκούρο δρυ και βαριές κουρτίνες, μονίμως κλειστές. Είχε καταλάβει ότι στο ημίφως διατηρούσε το πλεονέκτημα έναντι των επισκεπτών του. Στο κέντρο δέσποζε ένα μεγάλο γραφείο Λουδοβίκου ΙΕ΄, με δερμάτινη επιφάνεια και καμπριολέ πόδια. Παρότι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές είχαν ήδη αρχίσει να γίνονται δημοφιλείς, εκείνος αρνούνταν να τους χρησιμοποιήσει, ενώ αποθάρρυνε και τους υφισταμένους του να το κάνουν. Στις επαγγελματικές αποφάσεις εμπιστευόταν μόνο το ένστικτό του· ήταν βαθιά δύσπιστος απέναντι στις ηλεκτρονικές συσκευές.

Μέχρι τα εβδομήντα του εργαζόταν δώδεκα ώρες την ημέρα, που ποτέ δεν ήταν αρκετές. Όταν προέκυπτε κάτι επείγον, μπορούσε να μείνει άγρυπνος σαράντα οκτώ ώρες συνεχόμενα, στηριζόμενος στο πάθος του για το εμπόριο και στην αφοσίωσή του στο ούισκι. Έπινε σκωτσέζικο ούισκι και, παρότι παραδεχόταν πως έπινε πολύ, επέμενε ότι δεν ήταν αλκοολικός· απλώς έπινε όσο του επέτρεπε ο μεταβολισμός του. Στην πράξη, κατανάλωνε μισό μπουκάλι στο γραφείο και το υπόλοιπο αργότερα, σε κάποιο από τα νυχτερινά κέντρα όπου συνήθιζε να κλείνει τη μέρα του.

Δεν εγκατέλειπε το γραφείο πριν από τα μεσάνυχτα. Είχε επτά μαύρες Cadillac, μοντέλο Fleetwood, σταθμευμένα η καθεμία σε διαφορετική γωνιά της υψηλίου, με τον οδηγό εν αναμονή και τη μηχανή αναμμένη. Δεν περπατούσε πλέον, ακόμη και αν ο προορισμός του απείχε λίγα τετράγωνα. Επισήμως το έκανε για λόγους ασφαλείας· στην πραγματικότητα, οι φθαρμένοι χόνδροι των γονάτων του είχαν πάρει για εκείνον αυτή την απόφαση.